

De alleenstaande ouderkop steekt de kop op

Even wat anders dan het nieuwe ontslagrecht dit keer. Hoewel het besef langzaam in de maatschappij doordringt dat die nieuwe regels toch niet zo eenvoudig en goedkoop zijn toe te passen als de regering ze voorspiegelde. Maar daarover een andere keer meer.

Ik wil het met nu met u hebben over kinderalimentatie. De Hoge Raad (de hoogste rechter in Nederland) deed daarover op 9 oktober 2015 een interessante uitspraak. Kinderalimentatie moet in principe worden betaald totdat de kinderen 21 jaar oud zijn.

Voor de berekening daarvan bestaan regels, die zijn vastgesteld door de Werkgroep Alimentatienormen. In de regel volgt de rechter die regels maar (u voelt het al aankomen) niet altijd.

Wie kinderalimentatie wil berekenen moet eerst de behoefte van de kinderen aan zo'n bijdrage vaststellen. Die behoefte is gekoppeld aan het netto gezinsinkomen van de ouders voor de scheiding. In een NIBUD behoeftetabel die op internet is te vinden kan de behoefte worden afgelezen. Feitelijk gaat het daarbij dus om de vraag wat de kinderen per maand kosten. In de tabel is rekening gehouden met het feit dat recht bestaat op kinderbijslag.

Als de behoefte bekend is, wordt gekeken wie van de ouders welk deel van die totale kosten van de kinderen moet betalen. Daarbij wordt de financiële draagkracht van de ouders met elkaar vergeleken. Van het netto inkomen van elk van de ouders wordt een bedrag afgetrokken: het draagkrachtloos inkomen. Dat is 30% van het netto inkomen plus 875 euro. Die bedragen heeft de ouder nodig om te wonen en te leven.

Van wat overblijft is 70% beschikbaar voor kinderalimentatie. Dat heet draagkracht. Als bijvoorbeeld de man twee keer zoveel draagkracht heeft als de vrouw, dan betaalt de man twee derde van de totale kosten van de kinderen en de vrouw een derde.

Als de man een omgangsregeling heeft met de kinderen, mag hij op die twee derde van de totale kosten een percentage van de totale kosten van de kinderen in mindering brengen. Dat heet zorgkorting. Kinderen kosten immers ook geld tijdens de omgang. De zorgkorting is hoger naarmate de kinderen langer bij de man verblijven (de zorgkorting betreft 15% tot maximaal 35% van de totale behoefte).

Vanaf 1 januari 2015 komen alleenstaande ouders in aanmerking voor een fiscale vergoeding, het kindgebonden budget. Vaak komt daar nog een extra uitkering bij. Die wordt de alleenstaande ouderkop genoemd. Daarover ging de uitspraak van de Hoge Raad.

Volgens de Werkgroep Alimentatienormen moesten het kindgebonden budget en de alleenstaande ouderkop worden afgetrokken van de behoefte, dus van de totale kosten voor de kinderen. Omdat het om structurele fiscale vergoedingen gaat bleef zo in de praktijk niet of nauwelijks meer behoefte over. Dus gingen veel kinderalimentaties naar nul. De Hoge Raad had daarover een andere mening dan de Werkgroep Alimentatienormen.

Mr. Bob Heeren

De genoemde fiscale voorzieningen tellen volgens de Hoge Raad namelijk alleen mee bij de berekening van de draagkracht van de ouders. Als extra inkomen dus. In het voorbeeld waarin de man kinderalimentatie betaalt en de kinderen bij de vrouw wonen, levert een vergelijking van de draagkracht van de man en de vrouw op dat de draagkracht door het kindgebonden budget en de alleenstaande ouderkop stijgt. Waardoor het aandeel van de man in de behoefte van de kinderen daalt en dus ook de kinderalimentatie lager wordt.

Maar doorgaans niet zo laag dat er geen kinderalimentatie hoeft te worden betaald. Het scheelt nogal of het kindgebonden budget en de alleenstaande ouderkop van de behoefte worden afgetrokken of dat ze alleen meetellen in de draagkrachtvergelijking.

Mijn collega Myrna van Wijk (m.vanwijk@rwv.nl) heeft de uitspraak van de Hoge Raad in een vakblad becommentarieerd. Zij geldt als de absolute expert op dit gebied.

Myrna vertelde mij dat het ook mogelijk is dat de Hoge Raad heeft bedoeld dat eerst de "gewone" draagkracht van de vrouw met die van de man moet worden vergeleken en dat bij de uitkomst van die berekening het kindgebonden budget en de alleenstaande ouderkop bij de uitgerekende draagkracht van de vrouw moeten worden geteld. In dat geval wordt de draagkracht van de vrouw groter dan in het hiervoor gegeven voorbeeld en daalt dus de kinderalimentatie van de man sterker.

Myrna verwacht dat die laatste lezing niet door de rechter wordt overgenomen. Houdt u het er dus maar op dat de uitkeringen van de fiscus bij het inkomen van de vrouw worden opgeteld en dat er dus een andere verdeling van de kosten van de kinderen komt.

Wie kinderen heeft en gaat scheiden – of gescheiden is – heeft dus iets te overdenken. Wie dit artikel goed heeft gelezen kan wat dat betreft meer met opgeheven hoofd (eh .. kop) door het leven.

Mr. Drs. Bob Heeren
Advocaat en MfN-registermediator
M +31651557717

Juridische zaken

RUBRIEK

RWV ADVOCATEN